

Состојба со COVID-19 во Северна Македонија и светот

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА – 26.04.2020

Тестирани се вкупно 289 материјали во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2, од кои позитивни се 13. Потврдените случаи се од 4 градови (Табела 1).

Табела 1. Дневна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЗ/ПЕ, РС Македонија, 26.04.2020

ЦЗ/ПЕ	Број на заболени	Починати
Куманово	5	2
Скопје	4	0
Прилеп	2	0
Тетово	2	1
Битола	0	1
Вкупно	13	4

Регистрирани се случаи во скоро сите возрасни групи, најмногу од нив, 4 во возрасната група од 50-59 години, а во однос на дистрибуцијата по пол, пријавени се 7 женски и 6 машки лица.

Хоспитализирани се 4 лица, а останатите се на домашно лекување. Кај 6 лица е регистрирано присуство на коморбидитети.

Вкупно 8 лица имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата, а не се регистрирани лица кои имале историја на неодамнешно патување (во последни 14 дена).

По добиени два негативни теста за присуство на SARS-CoV-2, како оздравени се водат 53 лица кои биле хоспитализирани или на домашно лекување.

Регистрирани се четири смртни случаи. Се работи за лица на возраст од 46-82 години од Куманово, Тетово и Битола. Кај починатите лица биле присутни симптоми и истите биле хоспитализирани. Кај две лица се регистрирани коморбидитети. Немале историја на патување и не биле во контакт со веќе потврден случај во државата.

КУМУЛАТИВНА СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Заклучно со 26.04.2020, пријавени се вкупно 1.399 случаи на COVID-19 (I=67,6/100.000).

Според место на постојано живеење/ повремен престој, случаи на COVID-19 се регистрирани во 27 градови низ државата. Најголем дел од нив се регистрирани во Скопје, Куманово и Прилеп, додека највисок леталитет (со исклучок на странскиот државјанин од Кавадарци) се регистрира во Струга (Табела 2).

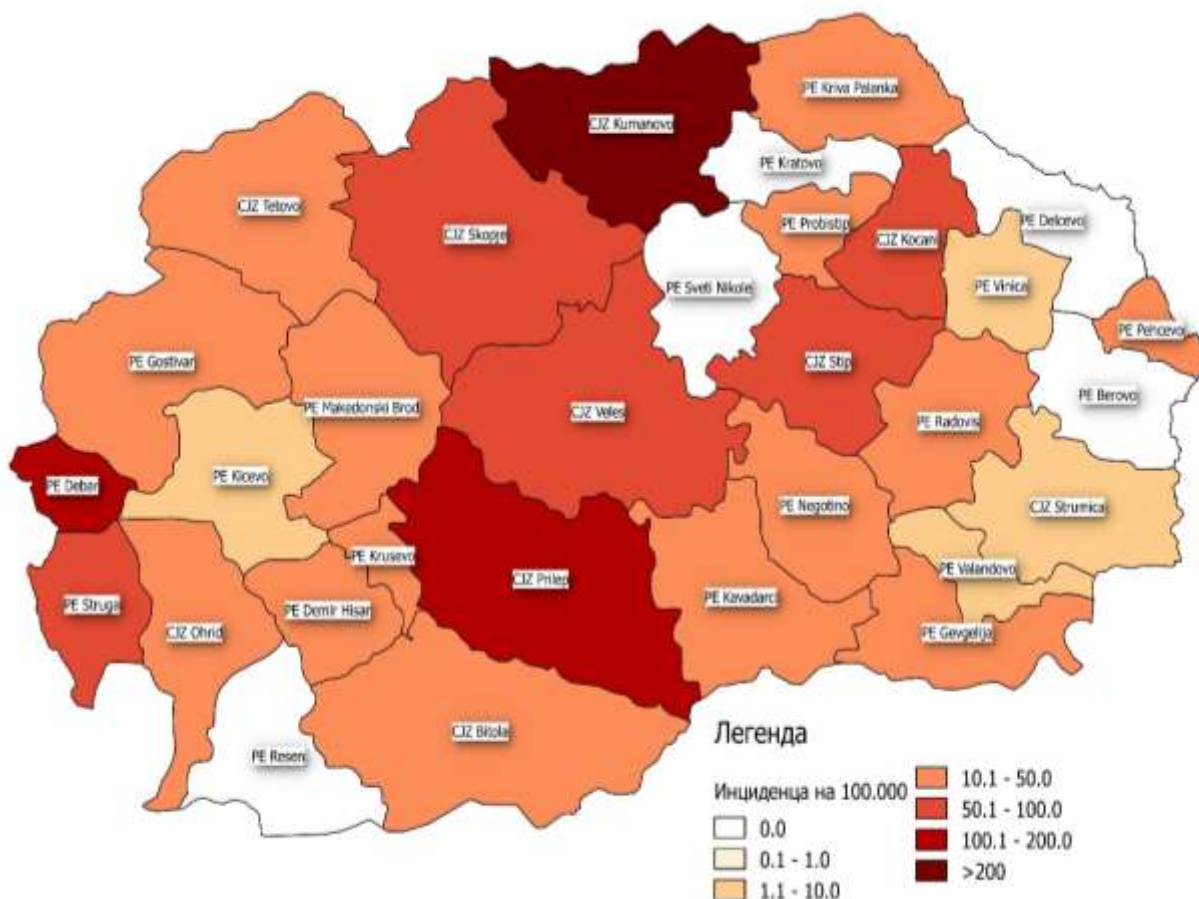
Табела 2. Кумулативна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЗ/ПЕ, РС Македонија, 2020

Дистрибуција по ЦЗ/ПЕ	Вкупно	Инциденца /100 000	Умрени (вкупно)	Леталитет
Вкупно	1.399	67.6	65	4.6%
Скопје	475	76.9	13	2.7%
Куманово	376	263.5	17	4.5%
Прилеп	143	150.0	4	2.8%
Тетово	75	37.5	5	6.7%
Велес	66	99.6	3	4.5%
Струга	64	94.3	12	18.8%
Дебар	51	183.8	4	7.8%
Штип	34	64.5	2	5.9%
Кочани	28	58.4	1	3.6%
Битола	19	18.6	1	5.3%
Охрид	15	26.7	0	0.0%
Гостивар	15	12.5	1	6.7%
Кавадарци	5	11.6	1	20.0%
Крива Паланка	5	20.9	0	0.0%
Гевгелија	4	11.6	0	0.0%
Радовиш	4	12.3	0	0.0%
Неготино*	4	17.0	0	0.0%
Крушево	3	31.5	1	33.3%
Струмица	2	2.1	0	0.0%
Пробиштип	2	13.1	0	0.0%
Македонски Брод	2	17.9	0	0.0%
Виница	2	10.3	0	0.0%
Кичево	2	3.5	0	0.0%
Демир Хисар	1	11.9	0	0.0%
Пехчево	1	20.0	0	0.0%
Валандово	1	8.4	0	0.0%

*две лица се жители на Демир Капија

Највисока кумулативна инциденца на 100.000 жители се регистрира во Куманово со 263,5 заболени на 100.000 жители, Дебар (183,8/100.000) и Прилеп (150,0/100.000), додека инциденца над 50 заболени на 100.000 жители е регистрирана во Велес, Струга, Скопје, Штип и Кочани (Табела 2, Картограм 1).

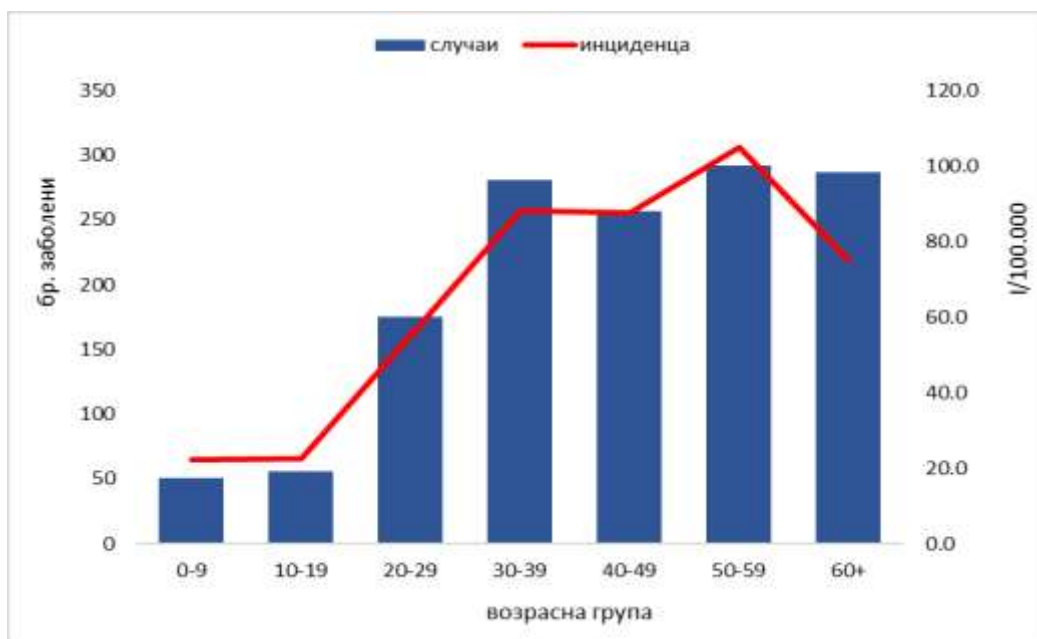
Картограм 1. Инциденца на 100.000 жители, COVID-19, Р.С. Македонија

Во однос на дистрибуцијата по пол, регистрирани се 662 машки и 737 женски лица. Специфичниот морбидитет кај машките е 63,9/100.000, додека кај женските 71,4/100.000.

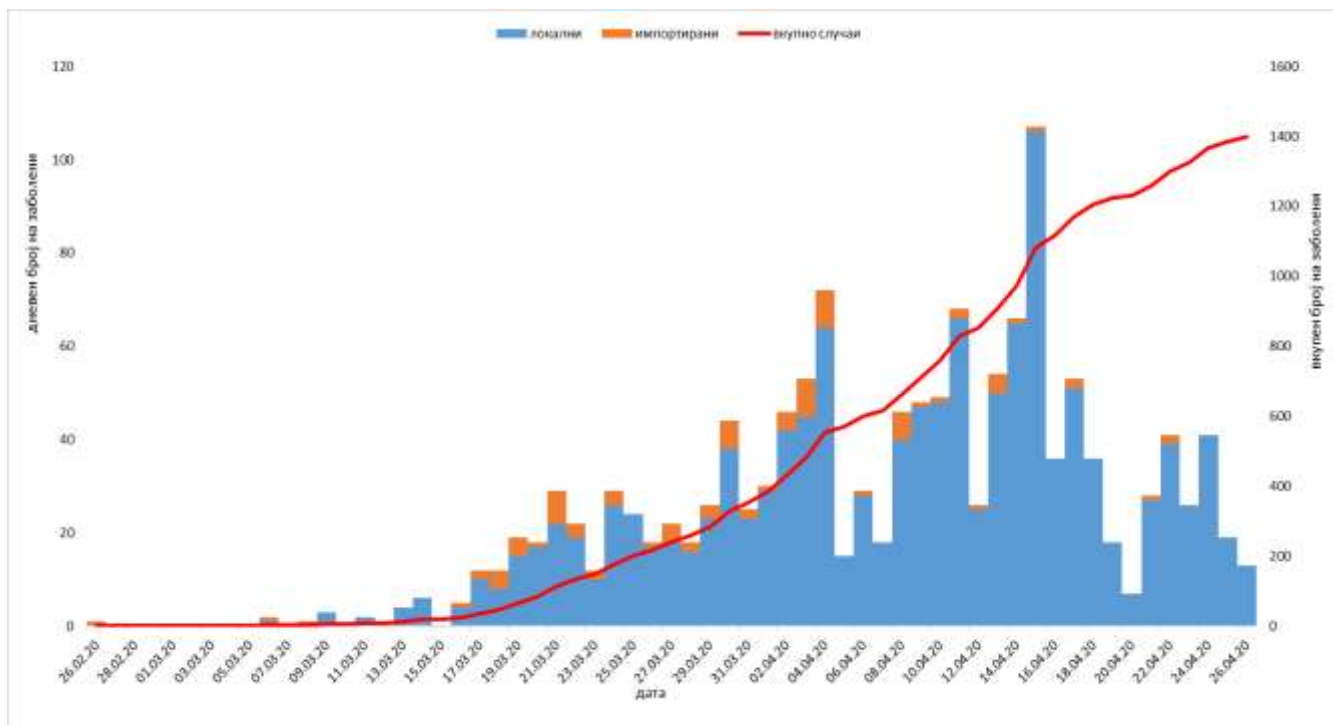
Возраста на заболениите се движи од 0 до 91 години (просек – 44,7 години). Најголем број на заболени се на возраст од 50-59 години – 292 (20,9%), каде е регистрирана и највисока специфична инциденца – 105,0/100.000. Кај лица над 60 години регистрирани се 287 случаи со инциденца од 74,9/100.000 (Графикон 1). Најниска инциденца од 22,4 и 22,3 на 100.000 жители се регистрира кај деца на возраст од 10-19 и 0-9 години, каде се пријавени 56 и 51 случаи соодветно.

Графикон 1. Дистрибуција на заболениите од COVID-19 според возрастна група, (n=1.399)

Во однос на датумот на пријавување, првиот случај е регистриран во 9-та недела, а од 11-тата недела во 2020 континуирано се регистрираат нови потврдени случаи. Највисок број на пријавени случаи на дневно ниво (n=107) е регистриран на 15.04.2020 (Графикон 2).

Графикон 2. Дистрибуција на заболениите од COVID-19 во С. Македонија според ден на лабораториска дијагностика и начин на стекнување на болеста, 2020 година (n=1.399)

Од пријавените случаи, 22,9% (n=320) се/биле хоспитализирани во текот на болеста, а останатите случаи биле/се на домашно лекување и во домашна изолација, асимптоматски или со полесна клиничка слика.

Во однос на симптомите кои се пријавени кај заболените лица, најчесто се регистрирани температура (64,8%), кашлица (53,2%), малаксаност (34,7%), треска (19,0%), главоболка (16,4%), болка во грло (15,8%) и отежнато дишење (15,0%).

Кај 485 или 34,7% од дијагностицираните лица не се регистрирани симптоми на заболувањето. Од нив, 344 или 70,9% имале контакт со веќе потврден случај во државата.

Во однос на коморбидитети, кај 395 (28,2%) лица се присутни хронична/и здравствени состојби, од кои 267 лица имаат кардиоваскуларна болест, 87 со дијабет, 76 лица се со хронична белодробна болест, 18 со хронична бубрежна болест и 55 со други хронични болести.

Од хоспитализираните случаи, кај 162 (41,0%) се присутни коморбидитети.

Регистрирани се 228 (16,4%) случаи на заболување меѓу здравствени работници.

Регистрирани се 65 смртни случаи (Лт = 4,6%). Од регистрираните смртни случаи, најголем дел се на возраст над 60 години (n=43) каде е регистриран и највисок специфичен морталитет – 11,2/100.000 жители. Регистрирани се 46 смртни случаи кај лица од машки и 19 кај лица од женски пол. Од починатите, кај 50 (76,9%) се регистрирани коморбидитети.

Од вкупниот број на случаи, 96 (6,9%) се импортирани, од нив едно лице е детектирано на точка на влез (Меѓународен аеродром Скопје) (Графикон 2). Вкупно 829 лица (59,3%) имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата.

Од 15.02.2020 до 26.04.2020 тестирани се вкупно 15.409 материјали (детектирани 1.399 позитивни лица) во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2 (Табела 3). Со ова во Р. С. Македонија се направени 7.447 теста на 1.000.000 жители.

Табела 3. Вкупен број на тестови направени за COVID-19 во Р.С. Македонија (n=15.409)

Кумулативен број на тестови	Вкупно тестови	Вкупно позитивни
ВКУПНО	15.409	1.399
ИЈЗ - Вирусологија	10.481	1.153
Ветеринарен Факултет (скрининг)	354	25
Авицена (скрининг)	354	26
Биотек (приватни)	705	33
Жан Митрев Клиника (приватни)	3.231	153
Систина (приватни)	267	9
МАНУ	17	1

Според исходот од заболувањето, кај 780 лица (55,8%) се активни случаи, 553 случаи (39,5%) се водат ако оздравени (68 од нив се здравствени работници), испишани од болница или се со два негативни теста по домашното лекување (Табела 4). Од случаите кои се водат како оздравени, 119 (21,5%) биле хоспитализирани додека останатите 434 (78,5%) биле на домашно лекување.

Табела 4. *Исход на заболување по ЦЈЗ/ПЕ, Р.С. Македонија (n=1.399)*

Дистрибуција по ЦЈЗ/ПЕ	Болест во тек	Оздравен	Смртен исход	Вкупно
Скопје	225	238	12	475
Куманово	252	107	17	376
Прилеп	109	30	4	143
Тетово	45	24	6	75
Велес	52	11	3	66
Струга	24	27	12	64
Дебар	1	46	4	51
Штип	12	20	2	34
Кочани	7	20	1	28
Битола	9	9	1	19
Гостивар	12	2	1	15
Охрид	11	4		15
Крива Паланка	3	2		5
Кавадарци	2	2	1	5
Гевгелија	1	3		4
Радовиш		4		4
Крушево	1	1	1	3
Виница	2			2
Пробиштип	1	1		2
Кичево	2			2
Демир Капија	2			2
Неготино	2			2
Струмица		2		2
Македонски Брод	2			2
Валандово	1			1
Демир Хисар	1			1
ВКУПНО	780	553	65	1.399

ПРОЦЕНА НА РИЗИК ЗА ПОНАТАМОШНО ШИРЕЊЕ НА COVID-19

Проценката на СЗО на глобално ниво и на ниво на Европски Регион за понатамошно ширење на COVID-19 кажува дека ризикот е многу висок.

Според категоризацијата на ризикот од СЗО, се проценува дека ризикот за понатамошно ширење на COVID-19 во Република Северна Македонија е многу висок.

На територијата на цела држава е прогласена вонредна состојба.

Со цел спречување на понатамошно ширење на вирусот на територијата на целата држава, Владата одлучи: Да се забрани движење на населението во Република Северна Македонија во временски период од 19:00 – 05:00, во викенди започнува од сабота од 15:00 до понеделник до 05:00, а со цел спречување на ширење на заразната болест COVID-19 и заштита на населението во Република Северна Македонија.

Движење на лицата во Република Северна Македонија на возраст над 67 години е дозволено во временски период од 05:00-12:00 часот во деновите од понеделник до петок, а во сабота од 5:00 - 11:00, додека на лицата на возраст до 18 години, во временски период од 13:00-19:00 часот во деновите од понеделник до петок, а во сабота од 12:00 до 15:00 часот.

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО СВЕТОТ

Согласно последните податоци објавени од [СЗО](#), заклучно со 26.04.2020:

Број на потврдени случаи на глобално ниво – **2.804.796 (84.900 нови)**

Број на смртни случаи на глобално ниво – **193.710 (6.006 нови)**

- ❖ Европски Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 1.341.851 (27.185 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 122.218 (2.756 нови)

- ❖ Регион на СЗО Америка
  - ✓ Потврдени случаи – 1.094.846 (47.338 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 56.063 (2.960 нови)

- ❖ Источно-Медитерански Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 160.586 (5.615 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 6.887 (137 нови)

- ❖ Регион на СЗО Западен Пацифик
  - ✓ Потврдени случаи – 142.639 (1.170 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 5.943 (37 нови)

- ❖ Регион на СЗО Југо-источна Азија
  - ✓ Потврдени случаи – 43.846 (2.773 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 1.747 (89 нови)

- ❖ Африкански Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 20.316 (819 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 839 (27 нови)

УПАТСТВА И ПРЕПОРАКИ ЗА ЈАВНОСТА

- ✓ За повеќе информации од видот на најчесто поставувани прашања, вистини и митови во врска со корона вирусот можете да прочитате на

<http://www.iph.mk/prasanja-i-odgovori-za-korona-virusot/>

- ✓ Општите препораки од СЗО за превенција на болеста можете да ги најдете на следната страна

<http://www.iph.mk/preporaki-od-szo/>

- ✓ За препораките за патници кои доаѓаат/ се враќаат од ризични земји во Македонија

<http://www.iph.mk/korona-preporaki/>

<http://www.iph.mk/preporaki-za-patnici-koi-doagaat-od-rizicni-regioni-so-covid19/>

- ✓ Препораки како да се заштитите себе си

<http://www.iph.mk/covid-19-kako-da-se-zastitite-sebesi/>

- ✓ Доколку некој близок има симптоми слични на тие со болеста, можете да го прочитате СЗО упатството за домашно лекување на сомнителните случаи на

<http://www.iph.mk/upatstvo-za-ncov/>

- ✓ За упатства за здравствените работници

<http://www.iph.mk/posteri-corona-zr-lzo-i-mienje-race/>

<http://www.iph.mk/kontrola-na-infekcija-covid19-lzo/>

- ✓ Веб страна на Министерство за здравство поврзано со COVID-19

<http://zdravstvo.gov.mk/korona-virus/>

- ✓ Веб страна Владата на РСМ поврзано со COVID-19

<https://vlada.mk/covid19>

ИНФОРМАЦИЈА ЗА ЈАВНОСТА

Лицата кои имаат симптоми на грип или симптоми слични на грип (покачена температура над 38°C, треска, отежнато дишење, болки во градите, сува кашлица и др.), од страна на избраниот лекар прво да се прашаат за историја на патување во странство и можен контакт со потврден случај. Избраниот лекар закажува термини за тестирање.

Само доколку лицето со симптоми патувало во земја со висок ризик или среден ризик или имал контакт со потврден случај да се упатува да се јават на бесплатниот телефонски број за прашања поврзани со коронавирусот.

0800 002 03

Скопје, 27.04.2020

*Сектор за превенција и контрола на заразни болести
Институт за јавно здравје*